

MĚSTSKÝ ÚŘAD VELKÉ MEZIRŘÍČÍ

ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Přehled novinek z novely zákona č.185/2001 Sb. o odpadech – ze zákona č. 169/2013 Sb. tzv. ekoauditová novela

Od 1.10. 2013 platí v oblasti odpadového hospodářství novela zákona o odpadech, tzv. ekoauditová novela. Hlavním cílem novely je odstranit nebo zmírnit některé požadavky převážně administrativního charakteru, které byly doposud na subjekty nakládající s odpadem kladeny, a které byly shledány jako ne zcela nutné, a to při zachování dostatečné ochrany životního prostředí. Pro subjekty nakládající s odpady uvádíme přehled a vysvětlení nejvýznamnějších změn, které novela přináší.

Hodnocení nebezpečných vlastností odpadů

do 1.10.2013

Žádost o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů bylo možné podávat více pověřeným osobám, které zhodnotili tyto nebezpečné vlastnosti odpadů a původce pak zaslal kontrolním orgánům to osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadů, které bylo vyhovující. Často se stalo, že pokud pověřená osoba vydala sdělení o tom, že odpad má jednu nebo více nebezpečných vlastností, nebylo kontrolním orgánům zasláno sdělení žádné. Neexistovala evidence podaných žádostí pověřeným osobám ani celkové přehledy vydaných dokumentů pověřenými osobami.

po 1.10.2013

Novelou zákona se zavádí elektronický způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadů. Prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí (ISPOP) se bude elektronicky evidovat a podávat jak žádost o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, tak se bude provádět samotné hodnocení nebezpečných vlastností odpadu a vydávat dokumenty k tomu vázané (osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu nebo sdělení o tom, že odpad má jednu nebo více nebezpečných vlastností).

Pověřená osoba, která bude hodnocení provádět, zadá do tohoto systému údaje o provedených hodnoceních a prostřednictvím systému vydá žadateli konečné osvědčení nebo sdělení podle výsledku provedeného šetření.

Přínosem zavedení tohoto systému je zprůhlednění celého postupu hodnocení nebezpečných vlastností odpadů. Systém přinese lepší přehled o činnosti pověřených osob a žadatelích a tím i větší efektivitu kontrol, protože vydaná osvědčení a sdělení budou na jednom centrálním místě. Bude jasně prokazatelné, kdo žádá a na jaký odpad požaduje hodnocení a kdo a s jakým výsledkem daný odpad hodnotil. Zavedením systému dojde také ke snadnějšímu přístupu žadatelů o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů k informacím o pověřených osobách, včetně umožnění kontaktu.

Odpadový hospodář

do 1.10.2013

Odpadový hospodář mohl svoji funkci vykonávat pro maximálně pět původců a oprávněných osob nebo pět samostatných provozoven. Tím docházelo k omezování v oblasti podnikání a na trhu nebyl dostatek odborně způsobilých osob, které mohly funkci odpadového hospodáře vykonávat.

po 1.10.2013

Dochází k úplnému zrušení omezení pro odpadového hospodáře v počtu původců nebo provozoven, pro které vykonává svou funkci. Dojde k vyřešení nedostatku oprávněných osob vykonávajících tuto funkci. Dále je zrušena povinnost původce nebo oprávněné osoby oznámit příslušnému správnímu úřadu ukončení činnosti odpadového hospodáře. Tato oznamovací povinnost byla pouze administrativní zátěží, protože v současnosti neexistuje žádná evidence odpadových hospodářů.

Povinnost původců odpadů zpracovat plán odpadového hospodářství (POH)

do 1.10.2013

Původce odpadů, který produkoval ročně více než 10 tun nebezpečných odpadů nebo více než 1000 tun ostatních odpadů byl povinen zpracovat plán odpadového hospodářství. Náklady na zpracování POH se pohybují v rozmezí cca 20 – 300 tisíc Kč v závislosti na velikosti a složitosti subjektu, na množství odpadů a zároveň na způsobu zpracování POH. V praxi se tato povinnost jevila pro některé původce jako neopodstatněná, zbytečná a není ani stanovena v právních předpisech EU. Informace vyplývající z tohoto dokumentu jsou většinou součástí ostatních evidenčních a ohlašovacích povinností.

po 1.10.2013

Novela ruší povinnost zpracovávat POH podnikatelským subjektům a ponechává tuto povinnost pouze obcím. Sníží se tak náklady dotčených subjektů na zpracování POH a administrativní zátěž krajských úřadů na jejich kontrolu a schvalování.

Povinnost původců odpadů – souhlas ke shromažďování nebezpečných odpadů

do 1.10.2013

Původci, kteří produkují nebezpečné odpady, byli povinni mít ke shromažďování těchto nebezpečných odpadů souhlas od příslušného orgánu státní správy, přestože s odpadem nakládali v souladu s legislativou odpadového hospodářství, odpad shromažďovali v odpovídajících prostředcích (s identifikačními listy nebezpečného odpadu) na místech k tomu určených, vedli evidenci odpadů a předávali je ke zpracování dalším oprávněným osobám.

Rámcová směrnice o odpadech uvádí, že je nezbytné rozlišovat mezi předběžným skladováním odpadu určeného ke sběru a sběrem odpadu a skladováním odpadu určeného ke zpracování. Zařízení nebo podniky, při jejichž činnosti vzniká odpad, by neměly být považovány za subjekty zabývající se nakládáním s odpady a neměly by podléhat povinnosti získat povolení ke skladování svého odpadu před jeho sběrem.

po 1.10.2013

Původci odpadů, kteří shromažďují nebezpečné odpady před jejich předáním oprávněné osobě, získávají výjimku z povinnosti žádat o souhlas k nakládání s nebezpečným odpadem na věcně a místně příslušný orgán státní správy. Vydání takového souhlasu (v případě pouze shromažďování odpadů) je pouze administrativní zátěží a nepředpokládá se, že by v důsledku přijetí této varianty došlo ke zvýšení rizika ohrožení životního prostředí. Původci nebezpečných odpadů jsou i nadále povinni plnit veškeré požadavky na nakládání s těmito odpady dle právních předpisů odpadového hospodářství (shromažďovat je odpovídajícím způsobem na odpovídajících místech, vést o těchto odpadech evidenci a doložit způsob nakládání s těmito odpady).

Evidence a ohlašování odpadů a zařízení

U původců odpadů nedochází ke změně, nadále se ohlašuje množství produkováných odpadů za rok do 15.2. prostřednictvím systému ISPOP a to v případě, že původce produkuje více než 100 kg nebezpečných odpadů nebo 100 tun ostatních odpadů za rok. Ke změnám ohlašování došlo pouze pro obce s rozšířenou působností a krajské úřady. Dále pak dopravci odpadů, kteří nejsou zároveň osobou oprávněnou k převzetí odpadů do svého vlastnictví, nemají nově povinnost zasílat údaje o své firmě krajskému úřadu. Stejně tak se počítá se snížením administrativní zátěže na straně obcí a osob oprávněných ke sběru nebo výkupu odpadu v souvislosti se zrušením povinnosti zasílat údaje o jimi užívaných shromažďovacích místech nebezpečných odpadů a sběrových místech a skladech odpadu.

Evidence při přepravě nebezpečných odpadů

V tomto případě je účinnosti novely zákona posunuta až na 1.10.2014

současnost

Dnes je nutné ke každé přepravě nebezpečného odpadu po území ČR vyplnit evidenční list v sedmi vyhotoveních, které jsou pak různě předávány a zasílány státním orgánům, dopravcům a příjemci nebezpečného odpadu. Orgány státní správy jsou však mnohdy o přepravě nebezpečných odpadů informovány zpětně. V souvislosti s kauzami nelegálního nakládání s chemickými látkami a odpady (Libčany, Chvaletice, Nalžovice) vznikla nutnost zpracovat elektronický systém pro evidenci přepravy nebezpečných odpadů.

od 1.10.2014

Při přepravě nebezpečných odpadů je třeba, aby orgány státní správy byly o této skutečnosti informovány před zahájením přepravy v reálném čase s jasným určením: odkud, kam a jaké odpady jsou přepravovány. Musí být také umožněna kontrola a potvrzení, zda příjemce odpadu má oprávnění dané odpady přijmout a zda je skutečně přijal.

Elektronizace evidence přepravy nebezpečného odpadu bude realizována prostřednictvím stávajícího systému ISPOP. Odesílatel a příjemce budou povinni se zaregistrovat a následně vyplňovat evidenční list v tomto systému.

Odesílatel evidenční list vždy překontroluje a přiloží k zásilce nebezpečného odpadu. Pokud nedojde k uskutečnění přepravy, je odesílatel povinen zrušit záznam o přepravě v systému (nejpozději do 24 hodin do termínu přepravy uvedeném v evidenčním listu).

Příjemce odpadu je povinen do následujícího pracovního dne po převzetí odpadu potvrdit informace v systému (popřípadě poznamenat nesrovnalosti). Pokud příjemce nepotvrdí přijetí odpadu, je odesílatel povinen zjistit, jak bylo s odpadem naloženo, popřípadě zajistit dopravu zpět do svého zařízení a vyznačit tuto skutečnost v systému.

System bude v určitých případech (např. nepotvrzení přijetí odpadů příjemcem, rozdíl v hlášeném množství přepravovaného odpadu apod.) zasílat automatická hlášení na kontrolní orgány.

Informace byly převzaty a upraveny z článku „Tzv. ekoauditová novela vstupuje v účinnost“ z odborného měsíčníku ODPADOVÉ FÓRUM č.10/2013

Datum: 21.10.2013

Bc. Zdislava Oplatková
úředník odboru životního prostředí